

XEFATURA TERRITORIAL DE OURENSE

Rúa Curros Enríquez, 1-4º

32003 Ourense

Asunto: Alegacións ao Acordo do 14 de outubro de 2021, da Xefatura Territorial de Ourense, polo que se someten a información pública as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, o proxecto de interese autonómico e o estudo de impacto ambiental do proxecto do parque eólico San Martiño, situado no concello de Baltar, da provincia de Ourense (expediente IN408A 2020/77). DOG Núm. 205, de 25 de outubro de 2021.

Don/Dona _____ con DNI. Número _____, con domicilio a efectos de notificacións en _____, municipio de _____, provincia _____, teléfono _____.

EXPÓN:

Á vista do Acordo do 14 de outubro de 2021, da Xefatura Territorial de Ourense, polo que se someten a información pública as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, o proxecto de interese autonómico e o estudo de impacto ambiental do proxecto do parque eólico San Martiño, situado no concello de Baltar, da provincia de Ourense (expediente IN408A 2020/77), DOG Núm. 205, de 25 de outubro de 2021, por medio do presente escrito realiza as seguintes **ALEGACIONES:**

1.- Vulneración flagrante da Directiva 92/43/CEE, relativa á Conservación de Hábitats Naturais e da Fauna e Flora Silvestres.

“Artigo 2

1. A presente Directiva ten por obxecto contribuír a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres no territorio europeo dos Estados membros ao que se aplica o Tratado.

2. As medidas que se adopten en virtude da presente Directiva terán como finalidade o mantemento ou o restablecemento, nun estado de conservación favorable, dos hábitats naturais e das especies silvestres da fauna e da flora de interese comunitario”.

“Artigo 6

1. Con respecto ás zonas especiais de conservación, os Estados membros fixarán as medidas de conservación necesarias que implicarán, no seu caso, adecuados plans de xestión, específicos aos lugares ou integrados noutros plans de desenvolvemento, e as apropiadas medidas regulamentarias, administrativas ou contractuais, que respondan as esixencias ecolóxicas dos tipos de hábitats naturais do Anexo I e das especies do Anexo II presentes nos lugares.

2. Os Estados membros adoptarán as medidas apropiadas para evitar, nas zonas especiais de conservación, a deterioración dos hábitats naturais e dos hábitats de especies, así como as alteracións que repercutan nas especies que motivasen a designación das zonas, na medida en que ditas alteracións poidan ter un efecto apreciable no que respecta a os obxectivos da presente Directiva.

3. Calquera plan ou proxecto que, sen ter relación directa coa xestión do lugar ou sen ser necesario para a mesma, poida afectar de forma apreciable aos citados lugares, xa sexa individualmente ou en combinación con outros plans e proxectos, someterase a unha adecuada avaliación das súas repercusións no lugar, tendo en cuenta os obxectivos de conservación do devandito lugar. Á vista das conclusións da avaliación das repercusións no lugar e supeditado ao disposto no apartado 4, as autoridades nacionais competentes só se declararán de acordo con devandito plan ou proxecto tras asegurarse de que non causará prexuízo á integridade do lugar en cuestión e, se procede, tras sometelo a información pública”.

2.- Impactos ambientais severos.

☞ **Vulneración normativa:**

****Artigo 59 da Lei 7/2012, de 12 de xuño. Cambio de uso forestal** 1. O cambio de uso forestal dun monte, cando non veña motivado por razóns de interese xeral, e sen prexuízo do disposto no artigo 28.2 desta lei e da normativa ambiental aplicable, terá carácter excepcional e requirirá informe favorable do órgano forestal e, de ser o caso, do titular do monte. 2. A Administración forestal competente poderá regular un procedemento máis simplificado para a 2ª autorización do cambio de uso naquelas plantacións forestais temporais para as cales se solicite unha reversión a usos anteriores non forestais. 3. En terreos afectados por incendios forestais, non se poderá producir un cambio de uso en trinta anos. Con carácter singular, poderanse acordar excepcións sempre que, con anterioridade ao incendio forestal, o cambio de uso estiver previsto: a) Nun instrumento do planeamento previamente aprobado. b) Nun instrumento do planeamento pendente de aprobación se xa foi obxecto de avaliación ambiental favorable ou, de non ser esta esixible, se xa foi sometido ao trámite de información pública. c) Nunha directriz de política agroforestal que recolla o uso de pastos ou agrícola extensivo en montes incultos ou en estado de abandono que non estean arborados con especies autóctonas.

A normativa vixente impide a recalificación urbanística dos terreos incendiados como é o presente caso.

****DECRETO 238/2020, do 29 de decembro, polo que se aproban as Directrices de paisaxe de Galicia.** 4.2.4.3. Parques eólicos. DX.20. Os proxectos mediante os cales se materialicen os parques eólicos atenderán ás seguintes directrices: As liñas de evacuación cara á rede de transporte planifícanse de forma conxunta co parque eólico, procurando buscar os mellores trazados, de acordo cos criterios sobre liñas eléctricas. Dentro das AEIP delimitadas no Catálogo das paisaxes de Galicia, estudarase a viabilidade de soterrar as liñas de evacuación.

Ausencia de consulta transfronteiriza por afectar o parque eólico a Portugal:

Artigo 49 da Lei 21/2013, de 9 de decembro de avaliación ambiental.

“Artigo 49. Consultas a outros Estados nos procedementos de avaliación ambiental.

1. Cando a execución en España dun plan, un programa ou un proxecto poida ter efectos significativos sobre o medio ambiente doutro Estado membro da Unión Europea ou doutro Estado ao que España teña obriga de consultar en virtude de instrumentos internacionais, o Ministerio de Asuntos Exteriores e de Cooperación notificará ao devandito Estado a existencia do plan, programa ou proxecto, e o procedemento de adopción, aprobación ou autorización a que está suxeito, outorgándolle un prazo de trinta días para que se pronuncie sobre a súa intención de participar no procedemento de avaliación ambiental.

O Ministerio de Asuntos Exteriores e de Cooperación realizará a notificación a pedimento do órgano substantivo ou a solicitude do Estado que poida ser afectado.

2. A notificación á que se refire o apartado anterior realizarase canto antes e, como moi tarde, cando se inicie o trámite de información pública. Cando o procedemento de avaliación ambiental inclúa o trámite de determinación do documento de alcance do estudo ambiental estratéxico ou do estudo de impacto ambiental, a notificación poderá realizarse durante este trámite e a pedimento do órgano ambiental.

3. A notificación ao Estado que poida ser afectado irá acompañada da seguinte documentación:...”

Falla de utilidade pública e interese social do parque eólico San Martiño:

A Lei 5/2017, do 19 de outubro modificou a Disposición transitoria segunda relativa da Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e créanse o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental, relativa ás Áreas de desenvolvemento eólico para incorporar nestas ás áreas de reserva e áreas de investigación, así como a franxa paralela a estas, previstas no Plan sectorial eólico de Galicia vixente. Sen embargo, **e a pesar desta e doutras recentes modificacións continúa sen someterse o Plan Sectorial eólico á avaliación ambiental estratéxica que esixe a Lei 21/2013, de 9 de decembro de avaliación ambiental** para todos os plans e programas, manténdose a planificación sectorial eólica galega fóra desta lei. Así o artigo 6 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, referido ao ámbito de aplicación da avaliación ambiental estratéxica, indica que ata as modificacións menores dos plans e programas necesitan da preceptiva avaliación ambiental estratéxica:

“1. Serán obxecto dunha avaliación ambiental estratéxica ordinaria os plans e programas, así como as súas modificacións, que se adopten ou aproben por unha Administración pública e cuxa elaboración e aprobación veña esixida por unha disposición legal ou regulamentaria ou por acordo do Consello de Ministros ou do Consello de Goberno dunha comunidade autónoma, cando:

*a) Establezan o marco para a futura autorización de proxectos legalmente sometidos a avaliación de impacto ambiental e refíranse á agricultura, gandería, silvicultura, acuicultura, pesca, **ENERXÍA**, minería, industria, transporte, xestión de residuos, xestión de recursos hídricos, ocupación do dominio público marítimo terrestre, utilización do medio mariño, telecomunicacións, turismo, ordenación do territorio urbano e rural, ou do uso do chan; ou ben,*

b) Requiran unha avaliación por afectar a espazos Rede Natura 2000 nos termos previstos na Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade.

c) Os comprendidos no apartado 2 cando así o decida caso por caso o órgano ambiental no informe ambiental estratéxico de acordo cos criterios do anexo V.

d) Os plans e programas incluídos no apartado 2, cando así o determine o órgano ambiental, a solicitude do promotor.

2. Serán obxecto dunha avaliación ambiental estratéxica simplificada:

a) As modificacións menores dos plans e programas mencionados no apartado anterior.

b) Os plans e programas mencionados no apartado anterior que establezan o uso, a nivel municipal, de zonas de reducida extensión.

c) Os plans e programas que, establecendo un marco para a autorización no futuro de proxectos, non cumpran os demais requisitos mencionados no apartado anterior”.

Á vista da multitude de proxectos eólicos que se están a tramitar arestora tanto por parte da Xunta de Galicia como do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico están a producirse importantes desaxustes entre a realidade actual e o contexto contemplado no Plan Sectorial Eólico de Galicia (páxina 91 da Memoria), que indica literalmente:

"En cualquier caso, la Revisión del Plan Sectorial Eólico de Galicia está concebida no sólo en esos términos de complementariedad requeridos por la L.O.T. sino que, asimismo, se sujeta a los Principios de mínima incidencia territorial y de máxima compatibilidad con los Planes Generales de Ordenación Municipal”.

Non estamos por tanto no ano 1997, na data de aprobación do regulamento do Plan Sectorial eólico nin estamos ante unha planificación eólica de mínima incidencia territorial nin de máxima compatibilidade cos Plans Xerais de Ordenación municipal. A realidade é que estamos ante a tramitación numerosa de proxectos eólicos tanto autonómicos como estatais que inciden directamente e de xeito importante na vida das familias que viven e residen no medio rural, afectando de forma importante aos seus medios de vida, e que son totalmente incompatibles coas clasificacións urbanísticas municipais. A realidade é que a Xunta de Galicia está a favorecer a implantación de parques eólicos de forma indiscriminada dentro das Áreas de Desenvolvemento Eólico, rodeando os núcleos con turbinas que acadan unha altura de case tres veces a catedral de Santiago e deixando ás aldeas sen horizontes, incumprindo de facto o Convenio europeo da Paisaxe que incide no dereito da cidadanía a ser consultada sobre os obxectivos de calidade paisaxística. Isto incide directamente no seu benestar e na saúde das familias que viven e residen nos núcleos rurais afectados, que vén condicionada as súas vidas, o seu espazo vital e os seus horizontes, polos intereses de empresas alleas que só buscan explotar un recurso co mínimo custo e maximizando beneficios, á costa das familias e dos recursos comúns de todas as persoas e familias galegas.

Por outra banda, o contido do Plan Sectorial Eólico de Galicia nunca chegou a publicarse no DOG para público e xeral coñecemento das súas afeccións, cos conseguintes prexuízos que se están a ocasionar arestora para as familias que viven e residen nos núcleos rurais de Galicia, que descoñecen na meirande parte dos casos as afeccións eólicas que teñen á beira das súas casas e terras (o seu medio de vida), vulnerándose así o artigo 9.3 da Constitución española que refírese a un principio tan básico dunha Democracia como é a publicidade das normas. Así temos o caso de que os Plans urbanísticos municipais sí se publica o contido íntegro dos seus textos nos boletíns oficiais, pero o Plan Sectorial eólico de Galicia, de carácter supramunicipal e máxima incidencia territorial non.

Polo tanto, calquer utilidade pública ou interese social ou autonómico deste proxecto carece de xustificación algunha, xa que non pode amparar proxectos industriais que se desenvolvan ao abeiro dunha planificación sectorial eólica que vulnera de forma flagrante a Lei 21/2013, de 9 de decembro de avaliación ambiental.

Ademais a mercantil promotora non xustifica o interese autonómico do proxecto eólico, que non deixa de ser outro proxecto eólico máis, dos moitos que se están a tramitar arestora por parte da Xunta de Galicia. Estaríamos ante un caso de fraude de lei e desviación de poder que non debera ser amparada pola Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, órgano substantivo.

Por outra banda, o Acordo do 14 de outubro de 2021, da Xefatura Territorial de Ourense, polo que se someten a información pública as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, o proxecto de interese autonómico e o estudo de impacto ambiental do proxecto do parque eólico San Martiño, situado no concello de Baltar, da provincia de Ourense (expediente IN408A 2020/77) tampouco xustifica tal interese autonómico. As circunstancias estratéxicas deberan estar debidamente xustificadas no proxecto, o que non é o caso.

Indica a mercantil promotora:

“En el apartado 4.7.9 del Decreto 19/2011 se indica que:

En las nuevas instalaciones de producción de energía primará la integración ambiental y paisajística, por lo que para la justificación de la idoneidad de la ubicación se deberán valorar las diversas alternativas, otorgando prioridad a los suelos ya transformados, y descartando, en cualquier caso, las que deriven en una mayor incidencia, sin perjuicio de las medidas correctoras correspondientes.”

Precisamente por este parágrafo que indica a mercantil promotora debe ser descartado este parque eólico porque a súa incidencia sobre o territorio é inasumible desde o punto de vista ambiental e paisaxístico. A súa incidencia territorial trascende incluso ao país portugués e afecta a un territorio e a unha paisaxe case virxe e con moi pouca presenza humana. Por outra banda, pon en perigo a coherencia da Rede Natura 2000 que fica practicamente á beira e carece de licenza social.

☞ **Ausencia do estudo do potencial eólico entre a documentación sometida a exposición pública.**

A mercantil promotora non acredita a existencia do recurso eólico.

☞ **Ausencia de retorno social do proxecto industrial eólico.**

A mercantil promotora non indica cal é o retorno social do proxecto.

☞ **Afección significativa, severa e prexuízos irreparables para a Paisaxe e á biodiversidade. Incremento do Feísmo Paisaxístico e afección severa ao turismo e á hostalería:**

O parque eólico e a súa infraestrutura de evacuación fragmenta os hábitats, os ecosistemas e implica directamente a perda de biodiversidade. Pero non é só este parque. Existen outros parques no mesmo ámbito xeográfico. O parque proxectado transforma as paisaxes de mosaicos agro –forestais e de montaña nunha paisaxe inhóspita de marcado carácter industrial inzada de muíños e liñas de alta tensión.

Por outra banda, o proxecto afecta de maneira irreversible a lugares identitarios para a poboación e as familias que viven, residen e/ou traballan no ámbito xeográfico do parque e que resultan obviadas pola mercantil promotora:

Alto da Frieira ou de Chadoiro e Azoreira onde nace o Corgo das Lamas e río de Porto Cancelo, Valdagoia, Arribas, Pedra da Facha, Laspedo, O Castro, As Aguzadoiras, A Ferreira, A Lobagueira, Serra de Gomariz, A Lama do Santo, A Ladeira, Penedo da Muller, Penedo da Reina Loba, A Gralleira, Gundal, Outeiro do Bidal, Capela de Sta. Bárbara, A Baixa Limia, O Uzal, A Grixoa, Pico das Corvaceiras, Ermida de San Xoán, Pedeneixe, A Cabana, Corvatiño, Ermida de San Xis, Coruxás, Corona, O Sisto, regato dos Mallos, Capela de San Martiño, As Vesadas, O Corgo, Medexorxe, O Castriño, A Rousía, Santa Isabel, Seidoiro do Brasileiro, A Ponte do Monte Matai, A Agra de Santo Adrao, Serra do Larouco, Montes Chaos, Pena Curva, Monte Queimado, As Laxas, A Anta, O Alin, Os Chaos, Covelo, Pedreiro, Outeiro Meao, O Seixo, Penedo do Seixo, O Porto das Mozas, A Borbolleira,

Portela de San Fitoiro, Castelo de Sindín ou de Portello, Portela da Veiga, Peñas de Malrandín, Monteagudo, Espiños, o val fluvial do río Salas, Montes Moas e Veiga, A Cova da Muda, A Fontenla, A Veiga, As Pozas, As Touzas Bastas, A Devesa, A Lama de Medos, Outeiro do Crego, Camiño do Contrabando, Castro de Sabucedo, Peto de ánimas en San Martiño dos Peros, Castro da Boullosa e Núcleo da Rousía.

Lugares identitarios ou peculiares en terras portuguesas: Alto da Escusa, Penedo de Cruces, A Lomba, Outeiro da Fonte de Chaos, Fonte da Moura, Cabezo de Lamas, Cabezo Alto, Curral Vello.

Estas paisaxes identitarias ou peculiares están construídas a partir das vidas das persoas, as súas percepcións e son moitas veces fundamentais para o sentimento de identidade e o benestar das persoas. Trátase de paisaxes identitarias das persoas que constrúen e viven na paisaxe en si, cuxas miradas probablemente non son panorámicas, nin sequera admiran, pero cuxas percepcións sensoriais descenden aos máis pequenos detalles, identificando paisaxes de vida, soños, símbolos. A mercantil promotora pretende a afección a estas paisaxes sin a preceptiva licencia social.

Por último, destacar a presenza de grandes crestos rochosos, de xisto, que definen unha paisaxe moi característica e que, desde o punto de vista do patrimonio cultural, relaciónanse con este na presenza de cruces de termo gravadas sobre os mesmos, xa que serven de elementos delimitadores do espazo administrativo en épocas históricas. Os parques eólicos descontextualizan todo este patrimonio cultural estreitamente vencellado ao territorio e á paisaxe.

Pero hai que ter en conta tamén que existe unha mancha de infraestruturas eólicas no ámbito xeográfico de afección do proxecto tan agresivos como os parques eólicos Mistral e Tramontana e a LAT que os une (o “Liña de alta tensión a 132 KV desde a subestación do parque eólico Tramontana, pasando pola subestación do parque eólico Mistral, ata subestación de Salas”. Código: 2021/0131). Esta liña de alta tensión parte da Subestación do parque eólico Tramontana (que se tramita de forma independente da infraestrutura de evacuación en claro fraude de lei) atravesando O Castriño, o regato do Carballo, o regato da Rousía no val fluvial de Santa Isabel e o rego dos Campelos. Baixa cara Lapedo para conectar coa subestación do parque eólico Mistral (que se tramita de forma independente da infraestrutura de evacuación en claro fraude de lei), cruza o rego do Castelo, A Ladeira do Outeiro da Cruz. Atravesando os regatos do Gundal, Chao da Lama, o río Salas, o regato das Covas en dirección á Pedrosa e á Coutada de Covas.

Ao igual que a Liña de Alta Tensión e os parques eólicos Mistral e Tramontana os impactos son inasumibles para un territorio que forma parte da Reserva da Biosfera Transfronteiriza Geres – Xurés.

Estariamos a falar xa dunha paisaxe cada vez máis industrial co abandono progresivo e crecente dos tradicionais mosaicos agro – forestais e de montaña. O impacto paisaxístico e a fragmentación dos hábitats é inasumible desde o punto de vista do benestar das familias afectadas e a perda da biodiversidade é incoherente coa crise climática actual. Ao anterior hai que engadir un impacto severo e inadmisibile sobre os recursos hídricos e as Zonas protexidas de auga potable (ZPAP) lineais e poligonales.

☞ **AFECCIÓN IRREVERSIBLE Á RESERVA TRANSFRONTEIRIZA GERES- XURES**

No relevo da Reserva destaca a presenza das serras cunha paisaxe montañosa característica que alcanza a súa cota máxima, por encima dos 1.500 metros, nos altos de Nevosa e Fontefría situado no núcleo central dos cumes da serra. Unha sucesión de serras, como a do Xurés, do Quinxo, Santa Eufemia, Pisco, Leboreiro, Mourela, Peneda, Soajo, Amarela ou a Serra de Pena de cuxas cumes baixan multitude de ríos que verten as súas augas ao río Caldo e Salas, afluentes do río Limia, que nos seus percorridos configuran unha espectacular paisaxe. Os vales profundos cortan a montaña descendendo ata preto dos trescentos cincuenta metros conducindo abundantes augas ao leito encaixado e de vertentes abruptas como é o río Limia.

Outros Espazos Naturais Protexidos catalogados máis próximos á área de estudo son os seguintes:

- Parque Natural Baixa Limia-Serra do Xurés, catalogado tamén como Zona de Especial Conservación (ZEC), Zona de Especial Protección da Avifauna (ZEPA) e Zona de Especial Protección dos Valores Naturais (ZEPVN).

☞ **Afección severa e prexuízos irreversibles para as Áreas de Interés paisaxístico (AEIP):**

Penedos da Raiña Loba AEIP_04_14

Fraga da Rousia AEIP_04_21

Serra da Pena-O Couto Mixto AEIP_04_20

Espazo Natural Brañas de Golpellás AEIP_04_12

Serra do Xurés AEIP_04_19

Penas da Serra do Larouco AEIP_04_15

Río Airoa AEIP_04_13

Serra da Pena-O Couto Mixto AEIP_04_20

O Catálogo das paisaxes de Galicia delimita as áreas de especial interese paisaxístico (AEIP) de “Penedos da Raíña Loba” ao norte; a “Serra da Pena –O Couto Mixto” e a “Fraga da Rousia” e as “Penas da Serra do Larouco”. Cómpre lembrar que estas mesmas paisaxes estarían tamén afectadas polos parques eólicos Mistral, Tramontana e a LAT que os une. Sen embargo, cómpre indicar que a Paisaxe non ten límites e trátase ademais de Paisaxes excepcionais. Cómpre ter en conta que ao abeiro do Convenio Europeo da Paisaxe, en vigor o 1 de marzo de 2004, e que España ratificou o citado Convenio o 26 de novembro de 2007 (BOE de 5/02/2008), o papel do dereito non é recoñecer e protexer un valor ou unha beleza paisaxística particulares; o que o dereito debe recoñecer en primeiro lugar e, por conseguinte protexer, é un valor complexo: a necesidade de toda a cidadanía de establecer unha relación sensible co territorio, de beneficiarse desta relación e de participar na determinación das características formais dos lugares que habitan ou frecuentan. Ninguén, incluída a mercantil promotora e a Xunta de Galicia, teñen dereito a emborronar a dimensión paisaxística dun territorio sen ter primeiro en conta o interese do conxunto da poboación local afectada. E o dereito á Paisaxe non pode ser determinado por un desenvolvemento económico que non ten en conta a aparencia dos territorios aos que afecta, senón que debe reflectir as verdadeiras aspiracións dos homes e mulleres que o habitan. E no presente caso o rexeitamento social a este proxecto é masivo pola afección irreversible ás Paisaxes e a espazos de elevado valor ambiental e de servizos ecosistémicos.

☞ **Afección severa a itinerarios de carácter patrimonial e ás paisaxes. Afección severa ao turismo e á hostalería.**

Couto Mixto (PAT015)

Camiño Privilexiado do Couto Mixto (PAT016)

☞ **Prohibición da recalificación urbanística dos terreos incendiados:**

Indica a mercantil promotora:

“De maneira adicional, consultando el Plan Básico Autonómico de Galicia, parte de los componentes del parque eólico se proyectan sobre áreas afectadas por incendios (sombreadas en rojo) en el periodo comprendido entre los años 2010 y 2018”.

☞ **Afección ambiental e paisaxística severa e irreversible. Fragmentación de hábitats e perda de biodiversidade. Perda da conectividade ecolóxica.**

O Xurés é diverso en paisaxes e vida. Zona de transición floral eurosiberiana (atlántica) e mediterránea coa conxugación de factores altitudinales e orientación dos vales. Nos cumes, vexetación de monte baixo. Nas zonas do val, robledales e outras especies. Importancia dos bosques de galería nos cursos fluviais. Manadas de lobo e as súas presas. Tamén cabra montesa nun programa de reintroducción e recuperación do cabalo chamado cabalo galego ou garrano.

https://www.turismo.gal/docs/mdaw/mza2/~edisp/turga306815.pdf?langId=es_ES

<https://galicianaturaleunica.xunta.gal/es/baixa-limia-serra-xures>

https://www.turismo.gal/que-visitar/espazos-naturais/parques-naturais/parque-natural-baixa-limia-serra-doxures?langId=es_ES

<https://www.reservabiosferageresxures.eu/es/file/528/download?token=9gUXliMP>

☞ **Afección moi severa e prexuízos irreparables para a Rede Natura 2000 e a súa coherencia. Falla de conectividade ecolóxica entre os ecosistemas. Cómpre ter en conta que as especies non entenden de límites xeográficos e que o mantemento da conectividade ecolóxica é fundamental para o mantemento dos ecosistemas e da coherencia da propia Rede. Afección significativa e danos irreversibles a outros espazos protexidos:**

1.-Reserva de la Biosfera:

Reserva Transfronteriza Geres-Xures

2.- Red natura 2000 (ZEC) Baixa Limia

3.- Red natura 2000 (ZEPA) Serra do Gerês

4.- Parque Natural Baixa Limia-Serra do Xures

5.-ZEPVN Baixa Limia Zona Protección

6.-Aguas Potables (Lineal):

Arroio de Faramontaos

7.-Zona Protección Aguas Potables (Polígona):

Cunca Baixa do Miño, moi afectada polo parque eólico e con previsibles danos irreversibles para esta.

Baixa Limia

- **Código do ZEC**

ES1130001

Rexión

Atlántica e Mediterránea.

Data declaración LIC

29 de decembro de 2004. Decisión da Comisión do 7 de decembro de 2004, pola que se aproba a lista de lugares de importancia comunitaria da rexión bioxeográfica atlántica.

21 de setembro de 2006. Decisión da Comisión do 19 de xullo de 2006 poa que se adopta, de conformidade coa Directiva 92/43/CEE do Consello, a lista de lugares de importancia comunitaria da rexión bioxeográfica mediterránea

Data declaración ZEC

31 de marzo de 2014. Decreto 37/2014, do 27 de marzo de 2004, polo que se declaran zonas especiais de conservación os lugares de importancia comunitaria de Galicia e se aproba o Plan director da Rede Natura 2000 de Galicia.

Instrumentos de planificación

Plan director da Rede Natura 2000. Decreto 37/2014.

Superficie

33.921 ha.

Concellos

Padrenda, Quintela de Leirado, Vereá, Bande, Lobeira, Entrimo, Lobios, Muíños, Calvos de Randín

Situación

No extremo sudoccidental da provincia de Ourense, facendo fronteira con Portugal. As localidades de referencia son Leirado, Bande, A Vila (Lobeira), Muíños, Lobios e Calvos.

Outras figuras de protección

Da Rede Natura 2000:

- Zona de Especial Protección para as Aves (ZEPA) “Baixa Limia-Serra do Xurés” de 31.287 ha.

Da Rede Galega de Espazos Protexidos:

- Parque Natural “Baixa Limia-Serra do Xurés”, cunha superficie de 29.345 ha.
- Zonas de Especial Protección dos Valores Naturais “Baixa Limia” de 33.920 e “Baixa Limia-Serra do Xurés” de 31.287 ha.

Outras figuras:

- Reserva da Biosfera “Transfronteiriza Gêres-Xurés”

A área forma unha unidade coa ZEPA PT002 (62.922 ha) e Parque Nacional Peneda-Gerês (70.290 ha), en Portugal.

Baixa Limia - Serra do Xurés

- **Código ZEPA**

ES0000376

Data de declaración

2 de abril de 2004.

Instrumentos de planificación

Plan director da Rede Natura 2000. Decreto 37/2014

Superficie

31.287 ha.

Concellos

Quintela de Leirado, Vereá, Bande, Lobeira, Entrimo, Lobios, Muíños, Calvos de Randín.

Situación

No extremo sudoccidental da provincia de Ourense, facendo fronteira con Portugal. As localidades de referencia son Leirado, Bande, A Vila (Lobeira), Muíños, Lobios e Calvos.

Outras figuras de protección

- Zona Especial de Conservación “Baixa Limia”, ZEC ES1130001, de 33.921 ha.
- Parque Natural “Baixa Limia-Serra do Xurés”, de 29.345 ha.

- Zonas de Especial Protección dos Valores Naturais (ZEPVN) “Baixa Limia”, de 33.920 ha. e “Baixa Limia – Serra do Xurés”, de 31.287 ha.
- Reserva da Biosfera “Transfronteiriza Gêres – Xurés”

A área forma unha unidade coa ZEPA PT002 (62.922 ha) e Parque Nacional Peneda-Gerês (70.290 ha), en Portugal.

Avifauna

Avifauna moi rica, produto da posición bioxeográfica da área e da complexidade ambiental derivada do gradiente altitudinal e a diferente orientación das cadeas montañosas. Destaca a presenza de aves rapaces, incluíndo especies moi ameazadas e de distribución moi localizada, como a aguia real (*Aquila chrysaetos*), que aínda que non nidifica desde hai anos, utiliza habitualmente as serras como área para campar desde os seus territorios do Parque Nacional Peneda-Gerês; a aguia perdigueira (*Hieraetus fasciatus*), que ten aquí a súa zona de presenza máis frecuente en Galicia; e o bufo real (*Bubo bubo*), cuxa poboación foi reforzada mediante a solta de varios exemplares. Así mesmo, nidifican a aguia cobreira (*Circaetus gallicus*) o miñado abelleiro (*Pernis apivorus*), a gatafornela (*Circus cyaneus*), a tartaraña cincenta (*Circus pygargus*), e o falcón peregrino (*Falco peregrinus*). Avifauna mediterránea e montana, ligada a rochedos e matogueiras, con moitas especies de distribución máis ou menos localizada en Galicia (nalgúns casos con poboacións moi reducidas), entre elas o pombo pequeno (*Columba oenas*), a andoriña dáurica (*Hirundo daurica*), a pica campestre (*Anthus campestris*), o pedreiro rubio (*Oenanthe hispanica*), os merlos rubio (*Monticola saxatilis*), e azul (*Monticola solitarius*), a choia (*Pyrrhocorax pyrrhocorax*), e o escribente das hortas (*Emberiza hortulana*). En contraste, o espazo natural (xuntamente co Parque Nacional Peneda-Gerês) acolle algunhas das poboacións máis sudoccidentais de especies tipicamente eurosiberianas, como a pica das árbores (*Anthus trivialis*), a papuxa picafollas (*Sylvia borin*), o picanzo vermello (*Lanius collurio*), o cardeal (*Pyrrhula pyrrhula*), e o escribente amarelo (*Emberiza citrinella*). O cruzabico (*Loxia curvirostra*), ten aquí unha das súas poucas (quizais a única) zonas de cría en Galicia. Entre a avifauna acuática, ligada aos encoros, destaca a presenza como hibernante do mergullón cristado (*Podiceps cristatus*), e a cría da pillara pequena (*Charadrius dubius*).

Transfronteiriza Gêres-Xurés

Data de declaración

27 de maio de 2009

Superficie

Total 330.874 ha: Norte de Portugal: 267.958 ha, Galicia: 62.916 ha

Situación

España- Portugal. Ao suroeste da provincia de Ourense.

Outras figuras de protección

- Zona de Especial Protección para as Aves (ZEPA) “Baixa Limia - Serra do Xurés”, ZEPA ES0000376, de 31.287 ha.
- Zona Especial de Conservación (ZEC) “Baixa Limia”, ZEC ES1130001, de 33.920 ha.
- Parque Natural “Baixa Limia - Serra do Xurés” de 29.345 ha.
- Zonas de Especial Protección dos Valores Naturais (ZEPVN) “Baixa Limia-Serra do Xurés” de 31.287 ha e “Baixa Limia” de 33.920 ha.
- Parque Nacional da Peneda Gerês (Portugal).
- SIC Serras da Peneda e Gerês.
- PTCON 0001 Reserva Biogenética Matas de PalheirosAlbergaria.

- PT 930003 (Red de Reservas Biogenéticas del Consejo de Europa).

Parque Natural Baixa Limia – Serra do Xurés:

O máis grande de Galicia

A pedra granítica e a paleta de verdes das 30.000 hectáreas que abarca o Parque Natural Baixa Limia-Xurés destacan nunha paisaxe que conxuga serras agrestes e suaves cunha altitude media por encima dos 1.000 m. É o de maior extensión dos seis parques naturais galegos, sendo recoñecido o 11/03/1993.

Xunto co veciño Parque Nacional Peneda-Gerês conforma o núcleo da Reserva da Biosfera Transfronteiriza Gerês-Xurés.

<http://galicianaturaleunica.xunta.gal/gl/baixa-limia-serra-xures>

☞ **Afección moi severa e prexuízos significativos para os recursos hídricos. Vulneración flagrante da Directiva Marco dá Auga (DMA). AUSENCIA DUN ESTUDO HIDROLÓXICO E HIDROXEOLÓXICO QUE GARANTA A CALIDADE DAS MASAS DE AUGA SUPERFICIAIS E SOTERRADAS E A NON AFECCIÓN AOS ACUIFEROS:**

O obxecto da presente Directiva é establecer un marco para a protección das augas superficiais continentais, as augas de transición, as augas costeiras e as augas subterráneas que: a) preveña toda deterioración adicional e protexa e mellore o estado dos ecosistemas acuáticos e, con respecto ás súas necesidades de auga, dos ecosistemas terrestres e húmidos directamente dependentes dos ecosistemas acuáticos.

No Alto da Frieira ou de Chadoiro e Azoreira nace o Corgo das Lamas e río de Porto Cancelo.

O rego do Carballal que nace entre o Alto da Frieira ou de Chadoiro e As Touzas de Zudro.

O regato do Castelo que nace no Outeiro da Cruz. É dicir, que os ríos e cauces nacen ou agroman nos outeiros onde a mercantil promotora prevé a instalación dos eólicos.

Nestes altos tamén nacen diversos cauces portugueses que regan As Lamas de Sendín. O regato das Cordas nace no polígono 4 da parcela 684.

Afeccións significativas aos seguintes cauces:

Id. río	Denominación	ID	Id. río
21011	Corgo da Mina	21034	Regato Do Carballo
25418	Corgo das Devesas	25487	Regato Do Castelo
21037	Corgo das Lamas	25425	Regato Do Castelo
25424	Corgo do Folón	25435	Regato Do Chao Da Lama
21012	O Corgo	25432	Regato Do Mallo
21006	Regato da Candela	21005	Regato Do Mosterior
21014	Regato da Ponte Da Pedra	25420	Regato Do Ramiscal
25503	Regato da Rousía	25426	Regato Guindal
21015	O Dos Campelos		
21015	Regato de Covas	25419	Rego Da Bouza
27665	Regato de Forcadas	25433	Regueiro Da Xesta
21004	Regato de Forzaos	25422	Río Da Infesta
20989	Regato de Pedrosa	25423	Río de Porto Cancelo
21038	Regato do Carballal	25488	Río Salas

☞ **Afección severa e prexuízos irreversibles para o sistema de brañas e húmidos da zona de afección do proxecto:**

Existen varios humidais, brañas e charcas afectadas pola instalación dos aeroxeradores. A mercantil promotora non menciona as brañas afectadas polos aeroxeradores.

A zona baixa dos corredores fluviais, en especial a do río Salas e os seus múltiples afluentes ou regos tributarios, conforman complexos húmidos de gran interese que deberan estar incluídos no Inventario de Humidais de Galicia (Ponte da Pedra, A Veiga e a Veiga de Farei), pero tamen moitos outros que existen no ámbito afectado polo proxecto. Nestes humidais predominan os medios turbófilos e higróturbófilos nos que abunda hábitats prioritarios como os queirogais húmidos atlánticos, as turbeiras altas activas e os mires de transición. Os corredores fluviais tamén conservan bosques aluviais de freixos e ameneiros (91E0*) e alimentan diferentes mosaicos de herbais higrófilos. Estes complexos húmidos ou espazos agrarios da área de afección do proxecto son de grande interese para a conservación de distintas aves incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas, que presentan unidades poboacionesi en contacto coa próxima ZEPA da Limia, de aí a importancia de preservar a conectividade dos ecosistemas e non proceder a fragmentalos con una LAT. De aí a importancia de hábitats de interese para a conservación do sisón, do alcaraván e da avefría.

Existen numerosas brañas afectadas polas infraestruturas eólicas como: brañas do Outeiro do Vidal, brañas das Lamas, brañas das Aguzadoiras, brañas da Veiga, brañas da Rousía, brañas das Vesadas...etc.

Cómpre ter en conta que as infraestruturas afectan de forma irreversible a estes espazos. Ademais os aeroxeradores aséntanse practicamente sobre humidais, brañas e lagoas. A propia toponimia xa indica que estamos en presenza de humidais, Brañas e Lagoas. A afección aos recursos hídricos é irreversible. As importantes remocións de toneladas de terra para a instalación das cimentacións e plataformas dos aeroxeradores pode romper acuíferos e afectar seriamente ás masas de auga soterradas. Os humidais son fontes de vida, xa que o 40 % das especies do mundo viven ou se reproducen nestes espazos. Tamén son fonte de auga limpa e de alimento, de feito, unha de cada sete persoas depende dos humidais para o seu sustento. Os servizos que brindan os humidais son incalculables e insubstituíbles.

Centos de hectáreas de lagoas, lagos, brañas, xunqueiras, bosques húmidos e turbeiras están en serio risco de desaparición por mor da expansión denscontrolada de eólicos en Galicia. En Galicia só hai 5 humidais protexidos ao abeiro do Decreto 110/2004, do 27 de maio. Posteriormente no ano 2008 a Xunta de Galicia aprobaba o Decreto 127/2008, do 5 de xuño, polo que se desenvolve o réxime xurídico dos humidais protexidos e se crea o Inventario de humidais de Galicia, vixente na actualidade. Desde o ano 2008, data de creación do Inventario como rexistro público de consulta dos humidais, a Xunta abandonouno por completo e non se molestou en inventariar debidamente os humidais galegos incumprindo de cheo a Directiva 2000/60/CE, pola que e establece un marco comunitario de actuación no ámbito da política de augas (en diante DMA).

O obxectivo ambiental da DMA é “establecer un marco para a protección das augas superficiais continentais, as augas de transición, as augas costeiras e as augas subterráneas que preveña todo deterioración adicional e protexa e mellore o estado dos ecosistemas acuáticos e, con respecto ás súas necesidades de auga, dos ecosistemas terrestres e humidais directamente dependentes dos ecosistemas acuáticos”.

A inscrición dun humidal no Inventario de humidais de Galicia deixará constancia, como mínimo da súa dentificación, denominación e descrición, codificación e denominación do humidal, descrición xeral do humidal, tipoloxía, localización e superficie, localización xeográfica, administrativa e hidrolóxica, superficie do humidal, hábitats, vexetación e flora, fauna, réxime de protección, plans e medidas de conservación, estado de conservación e cartografía.

Ao non delimitarse debidamente os humidais do Inventario dificilmente se poden identificar, controlar e moito menos cumprir cos obxectivos de calidade destas masas de auga que esixe a DMA e por tanto, xa non habería ningún obxectivo ambiental que cumprir, abandonando a súa sorte estes espazos que prestan grandes e valiosos servizos ecosistémicos.

O desleixo da Xunta de Galicia con respecto aos humidais e de tal envergadura que na praxe a cidadanía ten que pasar polo que indican as empresas nos proxectos, sen poder constatar a veracidade do que neles se realta. As obras de construción dos parques eólicos sobre estes espazos ou con afección aos mesmos, provoca a desaparición dos valores naturais destes. A apertura de viais, as cimentacións dos muíños, as gavias de cabreado, a construción das subestacións eléctricas, as liñas de evacuación e os centros de seccionamento están a provocar a fragmentación e drenaxe destas zonas húmidas con un impacto ambiental irreversible e inasumible nunha época de crise climática como a actual.

As turbeiras son importantes sumidoiros de carbono e por tanto son cruciais para facer fronte a unha emerxencia climática que está a acelerar a perda de biodiversidade. Os humidais están a desaparecer máis rápido que ningún outro ecosistema e a implantación de parques eólicos non seu ámbito xeográfico non é a solución adecuada para contribuír ao cambio climático. Existen numerosas zonas de humidais, xuncais, brañas e lagoas e directamente afectadas polos aeroxeradores. En consoancia co artigo 21 da Lei 7/2021, do 20 de maio, de cambio climático e transición enerxética, relativo á consideración do cambio climático na planificación e xestión territorial e urbanística, así como nas intervencións no medio urbano, na edificación e nas infraestruturas do transporte, os humidais, as brañas e as lagoas, ao igual que as nascencias dos ríos deberan ser consideradas zonas de sensibilidade e exclusión de infraestruturas eólicas, pola súa importancia para a biodiversidade, conectividade e provisión de servizos ecosistémicos.

☞ **Afección severa e irreversible ao benestar das familias que viven, residen e traballan nos núcleos rurais afectados:**

Cómpre ter en conta que a mercantil promotora só avalía as afeccións, e aínda así de maneira insuficiente, para as poboacións máis próximas e obviando o resto de núcleos que están dentro da poligonal do parque, entendendo esta como a superficie afectada por este. A altura dos aeroxeradores e a súa proximidade aos núcleos habitados implica unha particular afección sobre o benestar e a saúde das familias afectadas. Cómpre indicar tamén a presenza doutros parques eólicos na entorna, que tamén se atopan na cunca visual deste parque, coa conseguinte acumulación de afeccións. A mercantil promotora recoñece impactos significativos para os núcleos de poboación afectados polo p.e. San Martiño: ruidos das voaduras puntuais durante a fase de execución do parque, contaminación acústica e electromagnética durante o funcionamento, ou efecto de “sombra” das pás, alteracións das sinais de radio e televisión... etc. Ao que hai que engadir o impacto paisaxístico co que hai que convivir o resto da vida... As afeccións acústicas son particularmente importantes para os núcleos de A Quinta, San Martiño de Peros e Sabucedo de Peros.

Nas proximidades do parque existen os seguintes núcleos:

Ao norte:

- Sabucedo dos Peros (Baltar) a unha distancia aproximada de 1,0 km do aeroxerador SMA02.
- Medos (Baltar) a unha distancia aproximada de 1,0 km do aeroxerador SMA02.
- San Martiño dos Peros (Baltar) a unha distancia aproximada de 1,0 km do aeroxerador SMA03.
- A Quinta (Baltar) a unha distancia aproximada de 2,1 km do aeroxerador SMA03.
- Montecelo (Baltar) a unha distancia aproximada de 2,3 km do aeroxerador SMA04.
- Vilamaior da Boullosa (Baltar) a unha distancia aproximada de 2,2 km do aeroxerador SMA04.
- San Paio (Baltar) a unha distancia aproximada de 2,3 km do aeroxerador SMA03.

Ao sur:

Ao sur do parque eólico atópase Portugal. As poboacións máis próximas, son

- Sendim (Portugal) a unha distancia aproximada de 750 metros do aeroxerador SMA03.

Como xa se indicou a mercantil promotora obvia as casas e granxas illadas e obvia os núcleos que están a unha distancia inferior da entorna dos 2,0 km. Tampouco ten en conta todos os núcleos e vivendas da poligonal do parque eólico.

Ao anterior hai que engadir o impacto económico negativo xa que fragmenta ás explotacións repercutindo negativamente na calidade destas e no benestar dos animais das granxas próximas.

☞ **ÉXODO POBOACIONAL PARELLO Á INSTALACIÓN DE INDUSTRIAS AGRESIVAS COA ENTORNA E CO MEDIO AMBIENTE. PRESIÓN INDUSTRIAL EXCESIVA:**

Impacto non avaliado pola mercantil promotora. O interese público e a utilidade social do proxecto carece de base e xustificación. Así o acredita o forte rexeitamento social á instalación masiva de parques eólicos nos núcleos rurais de Galicia. Nun rural no que a Xunta de Galicia permiten inzar muíños en calquer lugar como así o acredita o feito de que na mesma área xeográfica existan máis instalacións eólicas como:

- Parque eólico Mistral
- Parque eólico Tramontana
- LAT a 132 KV desde a subestación do parque eólico Tramontana, pasando pola subestación do parque eólico Mistral, ata subestación de Salas
- Larouco Fase I
- Larouco Fase II
- Ao anterior hai que engadir que o proxecto prevé unha LAT con unha lonxitude de máis de 11 km ou 11.082,11 metros.

***Ausencia dun inventario ambiental serio e cumprindo co esixido no artigo 35 e Anexo VI da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental: deficiencia do estudo da fauna, da flora, da biodiversidade...**

***A promotora obvia a importancia microlóxica da área de afección do proxecto.**

***A promotora obvia a importancia económica e ambiental da apicultura do lugar de afección do proxecto.**

*** A promotora obvia a importancia do cultivo da castaña e dos soutos.**

VULNERACIÓN FLAGRANTE DA LEI 7/2012, DE 28 DE XUÑO DE MONTES DE GALICIA. ELIMINACIÓN DA MULTIFUNCIONALIDADE DO MONTE.

O monte é un sector estratéxico na economía galega que contribúe a mitigar o cambio climático e á descarbonización da economía. Aspecto non avaliado pola promotora. A mercantil promotora non avalía o impacto da estación eólica e as súas infraestruturas de evacuación sobre o benestar das familias dos núcleos habitados e o posible éxodo poboacional que se pode dar derivado da mancha de estacións eólicas que hai no territorio e outras infraestruturas, que dificultan a vida no rural e a sustentabilidade e viabilidade das explotacións forestais e agro – gandeiras (fomentando o feito coñecido como despoboamento do rural ou España baleirada). A este respecto debera informar a Dirección Xeral Xeral de Defensa do Monte da Consellería de Medio Rural da Xunta de Galicia e á luz da exposición de motivos e o artigo 5 da Lei 7/2012, de 28 de xuño se informe sobre a prevalencia do uso forestal sobre o uso eólico e a incompatibilidade deste, dentro da superficie afectada pola poligonal do parque eólico, en tanto en canto como ben di a exposición de motivos da referida lei, o monte galego é unha fonte de riqueza que xera emprego estable, descarboniza a economía, cumpre co protocolo de Kioto e realiza unha contribución importante ao PIB galego.

Como ben indica o artigo 25 da Lei 7/2021, do 20 de maio, de cambio climático e transición enerxética, relativo ao “Desenvolvemento rural: política agraria, política forestal e enerxías renovables”:

“O Goberno incorporará na aplicación da Política Agraria Común, así como noutras estratexias, plans e programas en materia de política agraria e de desenvolvemento rural, e no Plan Forestal Español, medidas encamiñadas a reducir a vulnerabilidade ao cambio climático dos chans agrícolas, dos montes e dos chans forestais e para facilitar a preservación dos mesmos, entre elas, a elaboración dun mapa de vulnerabilidade, así como a avaliación e promoción de sistemas agrícolas e prácticas de xestión forestal sostibles para aumentar a súa resiliencia fronte ao cambio climático, que fomentarán en todo caso as sinerxias coa redución de emisións de gases de efecto invernadoiro nestes ecosistemas”.

A importancia do monte maniféstase na existencia das seguintes comunidades de montes veciñais en man común:

☐ MVMC Moas E Veiga (pertencente ao termo municipal de Baltar).

☐ MVMC Chao De Lamas (pertencente ao termo municipal de Baltar).

- ☐ MVMC Queimado (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Chao De Lamas E Veiga (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Serra De Larouco (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Serra De Gomariz E Pedroso (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Lazpedo, Cebreiro E Veiga (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Posturia E Campelo (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Cebreiro E Veiga (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Gralleiras (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Chaos, Larouco (pertencente ao termo municipal de Baltar).
- ☐ MVMC Da Gironda (pertencente ao termo municipal de Cualedro).
- ☐ MVMC Serra Dá Pena E Comeal (pertencente ao termo municipal de Calvos de Randín).
- ☐ MVMC De Santiago (pertencente ao termo municipal de Calvos de Randín).
- ☐ MVMC Couto Mixto, Veiga E Curvaceira (pertencente ao termo municipal de Calvos de Randín).

☞ **AFECCIÓN SEVERA E PREXUIZOS SERIOS E IRREPARABLES PARA AS EXPLOTACIÓNS AGRO-GANDEIRAS DA ÁREA DE AFECCIÓN DO PROXECTO:**

A estación eólica e as súas infraestruturas de evacuación fragmentan as explotacións agro –gandeiras coa conseguinte perda da base territorial destas e a perda de rendementos. A fragmentación que produce a infraestrutura eólica resulta incompatible cos obxectivos da Política agraria comunitaria (PAC). A empresa promotora non avaliou os impactos do proxecto sobre estas explotacións económicas e como repercute a estación eólica nas economías familiares dos núcleos afectados.

É por tanto un proxecto industrial agresivo non só coa paisaxe senón tamén incompatible co medio de vida e o benestar das familias porque implica unha transformación severa e incluso agresiva para o seu sustento económico e á base das economías familiares do rural afectado.

☞ **Prexuízos significativos e danos irreversibles para os hábitats prioritarios e de interés comunitario:**

4030 Brezais secos europeos, 4020* Brezais húmidos atlánticos de zona tépedas de Erica ciliaris e Erica tetralix, 4090 Brezais oromediterráneos endémicos con aliaga, 9230 Carballeiras galaicoportugueses con Quercus robur e Quercus pirenaica, 8230 Rochedos silíceos con vexetación pioneira 91E0* Bosques aluviais de Alnus glutinosa e Fraxinus excelsior 3110 Augas oligotróficas cun contido de minerais moi baixo 6230* Formacións herbosas con Nardus 8220 Ladeiras e saintes rochosos silíceos con vexetación casmofítica 3150 Lagos e lagoas eutróficos naturais, con vexetación Magnopotamion ou Hydrocharition 5110 Formacións estables xerotermófilas de Buxus sempervirens en pendentes rocosas, 6430 Megaforbios eutrofos higrófilos das orlas de chaira e dos pisos montano a alpino, 3170* Estanques temporais mediterráneos.

O proxecto elimina de forma irreversible unha parte importante destes hábitats vulnerando de forma flagrante a normativa que obriga a súa preservación nun estado de conservación favorable.

☞ **Prexuízos significativos e irreparables para o bosque de ribeira e o bosque autóctono galego ou ancient wood:**

**Vulneración flagrante da Directiva 92/43/CEE, relativa á Conservación de Hábitats Naturais e da Fauna e Flora Silvestres.

“Artigo 2 1. A presente Directiva ten por obxecto contribuir a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres no territorio europeo dos Estados membros ao que se aplica o Tratado. **2. As medidas que se adopten en virtude da presente Directiva terán como finalidade o mantemento ou o restablecemento, nun estado de conservación favorable, dos hábitats naturais e das especies silvestres da fauna e da flora de interese comunitario**”.

No presente proxecto a afección aos bosques aluviais de *Alnus glutinosa* e *Fraxinus excelsior* Hábitat 91E0* é moi preocupante, xa que implica a eliminación irreversible de exemplares, contrariamente ao que prescribe a Directiva citada.

Pero tamén é moi preocupante a afección severa e irreversible ás Carballeiras galaico-portuguesas con *Quercus robur* e *Quercus pyrenaica* 9230, hábitat non prioritario pero que igualmente existe o deber das Administracións públicas do seu mantemento nun estado de conservación favorable. A afección máis importante e severa prodúcese sobre dos numerosos cauces innominados afectados polas infraestruturas e que están sen codificar.

☞ **Prexuízos significativos para o Lobo. Plan de Xestión do Lobo de Galicia.**

O proxecto afecta directamente a zonas de encame e puntos de encontro da especie. Así o demostra non só a realidade física senón tamén os numerosos topónimos que referencian a presenza lobeira na zona. Existen multitude de referencias á presenza dos puntos de encontro lobeiros e testemuñas desta realidade. Neste sentido este proxecto afecta directamente e de forma irreversible aos hábitats da especie. Falla de avaliación por parte da promotora. Hai que ter en conta que a corta de matogueira e a ocupación do terreo ten impactos significativos para a especie. Non se siguen os criterios dos expertos que indican:

“• *Recoméndase que na fase de planificación dun novo parque eólico (fase proxecto) consúltense as fontes dispoñibles acerca da presenza de mandas de lobos na zona. Desta maneira, tendo en conta os requirimentos da especie e o que se coñece do efecto dos parques eólicos sobre os lobos, poden minimizarse, e mesmo, evitarse impactos negativos sobre este cánido.*

• *É conveniente que durante a planificación dun parque eólico identifiquense as principais manchas de vexetación arbustiva e evítese, na medida do posible, a súa fragmentación e destrución*”.

A totalidade das infraestruturas eólicas fragmentan os hábitats das especies producindo prexuízos significativos para unha especie de marcado carácter territorial. Os lobos son TERRITORIAIS, e os lobos que nun territorio alleo no que non estean abertos a aceptar elementos novos, serán eliminados. O 70% dos lobos que morren por causas naturais o son por esta causa.

O Convenio de Berna relativo á Conservación da Vida Silvestre e o Medio Natural de Europa, foi asinado en Estrasburgo (Francia) en 1979. Este convenio incluíu ao lobo no Anexo II “Especies de fauna estritamente protexidas”, constando as prohibicións correspondentes no seu art. 6. Este Convenio debe o seu valor a tres características fundamentais: o seu carácter xeneralista, a concepción da lista 9 única de especies e a incorporación da política conservacionista na planificación económica.

O artigo 56 da Lei 42/2007 de Patrimonio Natural e da Biodiversidade establece a protección para todas as especies amparadas por tratados e convenios internacionais, como o de Berna, ratificado por España, polo que en caso de non ter dita consideración estaríamos ante un incumprimento flagrante das obrigacións derivadas do Convenio de Berna, e da subseguinte Directiva Hábitats 92/43/CEE, en relación a unha especie protexida e de interese comunitario como o Lobo.

☞ **Prexuízos significativos e incompatibles coa avifauna:**

Circus pygargus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Catálogo Galego de Especies Ameazadas: “Vulnerable”

Catálogo Nacional de Especies Ameazadas: “Vulnerable”

Circus cyaneus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Catálogo Galego de Especies Ameazadas: “Vulnerable”

Especie en Réxime de Protección Especial

Circaetus gallicus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Hieraaetus pennatus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Milvus migrans

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Aegypius monachus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Catálogo Nacional de Especies Ameazadas:

“Vulnerable” *Gyps fulvus*

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Falco peregrinus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Falco columbarius

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Bubo bubo

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Catálogo Galego de Especies Ameazadas: “Vulnerable”

Especie en Réxime de Protección Especial

Hai tres especies detectadas na contorna do proxecto que son a Ra iberica, a Ra temporaria e a píntega común catalogadas como “Vulnerables” polo Catálogo Galego de Especies Ameazadas.

☞ **Afección severa ao patrimonio cultural e arqueolóxico e a súa descontextualización:**

GA32005003

Baltar

GA32005028	Baltar
RE32005001	Baltar
TO32005001	Baltar
TO32005002	Baltar
TO32005004	Baltar
TÚMULO 01	Baltar
TOP 01: ALTO DA FRIEIRA	Baltar
PETO DE PERROS	Baltar
CRUZ 01	Baltar
CRUZ 02	Baltar
CRUZ 03	Baltar
CRUZ 04	Baltar
CAMIÑO DO CONTRABANDO	Baltar

☞ **Patrimonio cultural inmaterial: sen avaliar**

3.- Prexuízos significativos para os chans e o medio ambiente:

O chan é un recurso natural non renovable e finito cuxo proceso de formación tómase centos de anos. Son unha parte fundamental no equilibrio dos ecosistemas: funciona como filtro e amortiguador ao reter substancias, protexe as augas subterráneas e superficiais contra a penetración de axentes nocivos e transforma compostos orgánicos descompoñéndoos ou modificando a súa estrutura conseguindo a mineralización.

A implantación do parque eólico proxectado alteraría os ciclos bioxeoquímicos dos chans. A degradación que sofren os chans supón unha ameaza á capacidade deste recurso para satisfacer as necesidades das futuras xeracións.

A materia orgánica do chan ou humus é fundamental para manter a estrutura do chan, reter a auga necesaria, actuar como reserva nutritiva e imprescindible para manter a produtividade da terra. Certos usos do chan, como as cimentacións eólicas, diminúen de forma drástica o contido de materia orgánica do chan. As remocións de toneladas de terra que esixe a implantación do parque eólico proxectado non é cuestión baladí e eses chans non se van a recuperar polo que nun futuro, no caso de implantarse, teremos unha gran área de chan desertificada e erosionada de terro infértil.

Coa implantación das cimentacións dos parques, as excavacións e remocións de toneladas de terras durante a súa instalación, elimínase a materia orgánica dos chans e pérdese a produtividade destes. Non só se produce un cambio de usos (agrícolas de cultivo, de pasteiros ou forestais). Tamén se produce unha transformación urbanística non amparada legalmente, ao quedar os chans erosionados e perder de forma irreversible a súa produtividade orixinaria.

A Lei do chan de Galicia aposta na súa exposición de motivos pola protección territorial e, en particular, pola defensa e respecto do chan rústico, xa sexa pola afección ao dominio público ou pola presenza de valores merecedores de especial salvagarda. Así o indica literalmente:

“A Lei do chan aposta pola protección territorial e, en particular, pola defensa e respecto do chan rústico, xa sexa pola afección ao dominio público ou pola presenza de valores merecedores de especial salvagarda”.

O artigo 31 da citada lei referido a “Concepto e categorías” establece:

“1. Terán a condición de chan rústico:

a) Os terreos sometidos a algún réxime de especial protección, de conformidade coa lexislación sectorial de protección do dominio público marítimo-terrestre, hidráulico ou de infraestruturas, ou coa lexislación sectorial de protección dos valores agrícolas, gandeiros, forestais, paisaxísticos, ambientais, naturais ou culturais”.

Así o artigo 34 dá Lei 2/2006 do chan de Galicia indica respecto ao “Chan rústico de especial protección” que:

“4. Cando un terreo, polas súas características, poida corresponder a varias categorías de chan rústico, aplicaranse os distintos réximes de forma complementaria”, pero entendendo en base ao indicado na exposición de motivos da lei, que no caso de non poder complementarse prevalecerá aquel que máis protexa o chan rústico e en ningún caso, aquel que poida alterar de forma irreversible a funcionalidade deste como é o caso das infraestruturas eólicas proxectadas.

De feito, o artigo 35.2 indica que: “Os restantes usos en chan rústico son usos prohibidos”, sobre todo aqueles que alteren de forma irreversible a súa funcionalidade, como é o caso das remocións de terra descritas no proxecto eólico SAN MARTIÑO.

Conclusión:

O proxecto eólico SAN MARTIÑO é incompatible cos usos e a fertilidade actual dos chans. As cimentacións do parque xunto coa remoción de toneladas de terra previstas para a súa implantación, altera de forma irreversible a cuberta vexetal e os recursos hídricos, producindo erosión da cuberta vexetal e a medio e longo prazo desertificación da área afectada, xa que a perda da cuberta vexetal e dos humidais converte aos chans nun recurso natural non renovable e finito perdendo a súa funcionalidade e aptitude agrícola, gandeira e forestal actual de xeito irreversible.

4.- ANÁLISE DOS PLANEAMENTOS URBANÍSTICOS MUNICIPAIS DOS MUNICIPIOS AFECTADOS POLO PARQUE EÓLICO SAN MARTIÑO.

A mercantil promotora propón a modificación de cualificación urbanística e regulación detallada do uso pomenorizado para recalificalo como chan rústico de especial protección de infraestruturas.

De acordo co previsto no Artigo 34.4 da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do chan de Galicia, cando un terreo, polas súas características, poida corresponder a varias categorías de chan rústico de especial protección, aplicaranse os distintos réximes de forma complementaria, prevalecendo aquel que outorgue unha maior protección (que neste caso non é o chan de infraestruturas). **Polo tanto, desde o punto de vista urbanístico o proxecto eólico SAN MARTIÑO é incompatible. A promotora pretende unha recalificación urbanística non amparada legalmente en relación ao chan rústico de protección forestal, chan rústico de protección de cauces, o chan rústico de protección paisaxística e o chan rústico de protección de espazos naturais.**

“Artigo 34.4. Cando un terreo, polas súas características, poida corresponder a varias categorías de chan rústico, aplicaranse os distintos réximes de forma complementaria”.

Ao anterior hai que engadir a prevalencia da protección ambiental do **Artigo 2 da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade.**

“Artigo 2. Principios.

Son principios que inspiran esta lei:

f) *A prevalencia da protección ambiental sobre a ordenación territorial e urbanística e os supostos básicos da devandita prevalencia”.*

A maior abondamento **hai que contar coa protección ambiental reforzada dá Directiva 92/43/CEE do Consello, do 21 de maio de 1992, relativa á conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres.** Hai hábitats prioritarios e hábitats de interese comunitario pero ambos os dous tipos gozan da protección do artigo 2 desta directiva, isto é:

1. *A presente Directiva ten por obxecto contribuir a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres no territorio europeo dos Estados membros ao que se aplica o Tratado.*

2. *As medidas que se adopten en virtude da presente Directiva terán como finalidade o mantemento ou o restablecemento, nun estado de conservación favorable, dos hábitats naturais e das especies silvestres da fauna e da flora de interese comunitario.*

Os hábitats naturais de interese comunitario requiren de zonas de especial conservación conforme á Directiva 92/43/CEE do Consello do 21 de maio de 1992 relativa á conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres. Non poden ser, por tanto, nin eliminados, nin degradados. A normativa citada indica expresamente que estes hábitats deben ser conservados e manterse nun estado de conservación favorable.

5.- A prevalencia da protección ambiental da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade.

“Artigo 2. Principios.

Son principios que inspiran esta lei:

- a) O mantemento dos procesos ecolóxicos esenciais e dos sistemas vitais básicos, apoiando os servizos dos ecosistemas para o benestar humano.*
- b) A conservación e restauración da biodiversidade e da xeodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres. As medidas que se adopten para esa fin terán en conta as esixencias económicas, sociais e culturais, así como, as particularidades rexionais e locais.*
- c) A utilización ordenada dos recursos para garantir o aproveitamento sostible do patrimonio natural, en particular, das especies e dos ecosistemas, a súa conservación, restauración e mellora e evitar a perda neta de biodiversidade.*
- d) A conservación e preservación da variedade, singularidade e beleza dos ecosistemas naturais, da diversidade xeolóxica e da paisaxe (...).*
- f) A prevalencia da protección ambiental sobre a ordenación territorial e urbanística e os supostos básicos da devandita prevalencia.*
- g) A precaución nas intervencións que poidan afectar a espazos naturais ou especies silvestres”.*

En virtude do anterior,

SOLICITA:

1.-O rexeitamento das solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, do proxecto de interese autonómico e do estudo de impacto ambiental do proxecto do parque eólico San Martiño, situado no concello de Baltar, da provincia de Ourense (expediente IN408A 2020/77), e a súa retirada definitiva pola súa incompatibilidade cos valores ambientais e paisaxísticos presentes na área de afección do proxecto e a falla de licencia social.

2.-SIRVAN AS PRESENTES ALEGACIONES COMO NOTIFICACION PREVIA DESTE ASUNTO, QUE VAI A SER OPORTUNAMENTE RATIFICADA PARA O CASO DE PROGRESO DA SOLICITUDE RELATIVA AO PARQUE EÓLICO SAN MARTIÑO (EXPEDIENTE IN408A 2020/77) E PROGRESO DA MESMA, DEBENDO OS PROMOTORES ENFRENTARSE AOS PROCEDIMENTOS XUDICIAIS QUE SE INICIEN (CONTENCIOSO-ADMINISTRATIVOS E PENAS), ASI COMO, ÁS INDEMNIZACIONES QUE PROCEDAN, CON RESPONSABILIDADE SUBSIDIARIA DE QUEN AUTORIZA SEN TER EN CONTA OS DEFECTOS DOS QUE SE LLE PON EN COÑECEMENTO.

3.- Téñase en conta que o Inventario de Humidais de Galicia desde a súa aprobación no ano 2008, non se chegou a rexistrar nin inventariar ningún humidal e que unha parte importante dos parques eólicos en tramitación prevese a súa instalación sobre espazos húmidos como este caso. Téñase en conta que ademais dunha impresionante e exclusiva biodiversidade, calcúlase que unha hectárea de turbeira pode almacenar entre 3 e 3,5 veces máis carbono que unha hectárea de bosque tropical, reducindo a emisión de gases de efecto invernadoiro e o quecemento global do planeta, polo que é fundamental a conservación destes sumidoiros e acumuladores de carbono.

4.- Téñase en conta que o Plan Sectorial Eólico de Galicia é un regulamento que non está adaptado a actual normativa de avaliación de impacto ambiental e que está desfasado, caduco e obsoleto, que carece de avaliación ambiental estratéxica e cuxo texto non chegou a ser publicado no Diario Oficial de Galicia. Por outra banda, tampouco está adaptado ao establecido no Convenio europeo da Paisaxe.

5.- Teñan en conta que en consoancia co anterior estase a vulnerar unha mancha de normativa que xera indefensión para a cidadanía como:

- Directiva 2003/4/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 28 de xaneiro de 2003, relativa ao acceso do público á información ambiental e o Convenio de Aarhus de 1998 sobre o acceso á información, a participación do público e o acceso á xustiza en materia de medio ambiente, que garanten o acceso público a información ambiental que obre en poder das autoridades públicas ou doutras entidades no seu nome, tanto cando se lles solicite como mediante divulgación activa.
- Decisión 2005/370/CE do Consello, do 17 de febreiro de 2005 sobre a celebración, en nome da Comunidade Europea, do Convenio sobre o acceso á información, a participación do público na toma de decisións e o acceso á xustiza en materia de medio ambiente (DO L 124 de 17.5.2005, pp. 1-3)

- Regulamento (CE) nº. 1367/2006 do Parlamento Europeo e do Consello, do 6 de setembro de 2006, relativo á aplicación, ás institucións e aos organismos comunitarios, das disposicións do Convenio de Aarhus sobre o acceso á información, a participación do público na toma de decisións e o acceso á xustiza en materia de medio ambiente (DO L 264 de 25.9.2006, pp. 13-19)
- Decreto 127/2008, do 5 de xuño, polo que se desenvolve o réxime xurídico dos humidais protexidos e se crea o Inventario de humidais de Galicia.
- Lei 7/2012, de 28 de xuño de Montes de Galicia.

6.- Que por parte do Consello da Cultura Galega, máximo órgano asesor da Xunta de Galicia en materia de cultura, se informe sobre a compatibilidade do proxecto da estación eólica SAN MARTIÑO e os outros parques xa instalados e en tramitación tanto da mesma promotora como de outras, ubicados na área xeográfica, cos valores culturais, paisaxísticos e ambientais da área de afección do parque eólico, isto é, a superficie que abrangue a súa poligonal.

7.- Que por parte da Dirección Xeral de Defensa do Monte da Consellería de Medio Rural da Xunta de Galicia e á luz da exposición de motivos e o artigo 5 da Lei 7/2012, de 28 de xuño se informe sobre a prevalencia do uso forestal sobre o uso eólico e a incompatibilidade deste, dentro da superficie afectada pola poligonal da estación eólica SAN MARTIÑO e os demais parques xa instalados e en trámite tanto da mesma mercantil promotora como doutras, en tanto en canto como ben di a exposición de motivos da referida lei, o monte galego é unha fonte de riqueza que xera emprego estable, descarboniza a economía, cumpre co protocolo de Kioto e realiza unha contribución importante ao PIB galego.

10.- Publique a relación de axudas públicas recibidas ou que prevé recibir a mercantil promotora para o desenvolvemento deste proxecto ben directamente ou a través doutras empresas do mesmo grupo empresarial.

11.- Ao abeiro do Convenio Europeo da Paisaxe, en vigor o 1 de marzo de 2004, e que España ratificou o citado Convenio o 26 de novembro de 2007 (BOE de 5/02/2008), o papel do dereito non é recoñecer e protexer un valor ou unha beleza paisaxística particulares; o que o dereito debe recoñecer en primeiro lugar e, por conseguinte protexer, é un valor complexo: a necesidade de toda a cidadanía de establecer unha relación sensible co territorio, de beneficiarse desta relación e de participar na determinación das características formais dos lugares que habitan ou frecuentan. Ninguén, incluída a mercantil promotora e a propia Xunta de Galicia, teñen dereito a emborronar a dimensión paisaxística dun territorio sen ter primeiro en conta o interese do conxunto da poboación local afectada. E o dereito á Paisaxe non pode ser determinado por un desenvolvemento económico que non ten en conta a aparencia dos territorios aos que afecta, senón que debe reflectir as verdadeiras aspiracións dos homes e mulleres que o habitan. E no presente caso existe un rexeitamento social expreso e masivo ao parque eólico SAN MARTIÑO pola súa importante afección patrimonial, cultural e paisaxística. Non se pode transformar unilateralmente por mor do interese dunha empresa as paisaxes agrarias e forestais e o medio de vida das familias en paisaxes industriais e polígonos eólicos que só benefician a empresas como é o presente caso.

12.- Téñase en conta á hora de valorar o retorno social do proxecto a vinculación da mercantil promotora cos paraísos fiscais e supostas tramas de corrupción que se indican nos seguintes enlaces web:

<https://www.energias-renovables.com/panorama/iberdrola-tiene-18-filiales-en-paraisos-fiscales-20200722>

<https://www.yoibextigo.lamarea.com/informe/iberdrola/internacional/iberdrola-amplia-el-numero-de-filiales-domiciliadas-en-delaware/>

<https://www.elperiodico.com/es/economia/20201110/ibex-35-filiales-paraisos-fiscales-oxfam-intermon-8197219>

https://www.eldiario.es/castilla-y-leon/tribunales/director-iberdrola-renovables-durante-trama-eolica-tuvo-mano-impedir-cohecho-fiscal-audiencia-provincial_1_8422583.html

<https://elpais.com/economia/2021-06-23/el-juez-imputa-a-sanchez-galan-por-el-presunto-espionaje-de-villarejo.html>

https://www.elconfidencial.com/empresas/2021-05-27/justicia-apunta-cupula-iberdrola-citas-clave-accionistas_3100748/

https://dirigentesdigital.com/hemeroteca/iberdrola_salpicada_por_un_posible_caso_de_corrupcion_en_mexico-GUDD20866

E as prácticas ambientais da mercantil promotora tamén en entredito:

https://www.elconfidencial.com/economia/2021-10-22/datos-certifican-vaciado-embalses-electricas_3310221/

https://www.elconfidencial.com/economia/2021-10-22/datos-certifican-vaciado-embalses-electricas_3310221/

<https://www.lavozdegalicia.es/noticia/economia/2021/08/19/gobierno-investiga-iberdrola-naturgy-vaciado-cuatro-embalses-gallegos/00031629381132402327514.htm>

<https://www.diariosur.es/economia/embalses-iberdrola-subida-luz-20210813115049-ntrc.html>

<https://www.publico.es/sociedad/xunta-inicia-procedimiento-sancionar-iberdrola-naturgy-vaciado-cuatro-embalses.html>

<https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20210829/iberdrola-vacia-embalses-espana-vaciada-12019741>

Baltar, 31 de outubro de 2021

Asdo.- _____